

19. Složitost algoritmu - konečný automat vs. Turingův stroj

Složitost algoritmu

Jedna z možností jak porovnat algoritmy v určitých ohledech. Počet kroků nebo operací, které musí procesor vykonat pro různý počet vstupních hodnot. Vyjadřuje, jak se bude měnit chování algoritmu v závislosti na změně vstupních dat. O tom, zda je algoritmus realizovatelný, rozhodují tzv. **matematické modely**, které vyhodnocují složitost pomocí **vyčíslitelnosti** (teorii vyčíslitelnosti)

Matematické Modely:

Konečný automat – deterministický

Deterministic Finite Automaton (**DFA**) je matematický model, pomocí kterého lze určit, zda je daný algoritmus vyčíslitelný.

Skládá se z:

- „Paměti“ (matematický model paměť nemá; pouze při programování)
 - Proměnná
 - Uchovává aktuální stav konečného automatu
 - „Množinu vnitřních stavů“ ve kterých se může nacházet
- Vstupu
 - Čte jednotlivá data, podle kterých se rozhoduje pro další polohu konečného automatu
- Funkce
 - Metoda nebo tabulka, podle které rozhoduje o dalším kroku

Pokud lze na řešení problému použít konečný automat, je algoritmus vyčíslitelný.

Konečný automat musí mít minimálně **2 stavy**, stav pro začátek a stav pro konec.

Z **matematického** pohledu je Konečný automat Bez paměti, ale při simulování tohoto automatu je potřeba ukládat do nějaké proměnné aktuální stav. Při programování se místo 2 stavů používají 3 (4 – chyba): **bez přenosu, s přenosem a koncový**.

Výhoda

- Snadno realizovatelný

Nevýhoda

- Neumí moc věcí

Použití

- Binární sčítačka
- Lexikální analyzátory (v překladačích)

Nedeterministický konečný automat

- Pro stejný vstup existují 2 stavy
- Matematicky mocnější než **DKA**
- Umí simulovat více věcí než DKA
- Jednodušší na kreslení
- Nenaprogramovatelný

Touringův stroj

Matematický model definovaný **Alanem Turingem**. Jedná se o nejsilnější matematický model.

Skládá se z:

- CPU
 - Uvnitř CPU se nachází konečný automat
- Čtecí a zapisovací hlavy
 - Mohou se posouvat na obě strany
- Paměti
 - Nekonečná páska
 - Zápis mezivýsledků

Nevýhoda

- Programátorsky nerealizovatelný
- Pouze teoretický návrh

Použití

- Násobení binárních čísel

Church-Turingova Teze

Podle této teze má každý algoritmus ekvivalentní Touringův stroj.

Halting Problem – Problém zastavení

Znáte-li zdrojový kód programu a jeho vstup, rozhodněte, zda program zastaví, nebo zda poběží navždy bez zastavení.

Problém vymyšlený Alane Turingem. Tento problém nedokáže vyřešit Touringův stroj. Alan Touring dokázal, že obecný algoritmus, který by řešil problém zastavení pro všechny vstupy všech programů, neexistuje.